

Wychodzi codziennie
o 8mej rano.

Przedpłata w miejscu:
rocznie . . . 10 zlr.
ćwierćrocznie . . . 2 „ 50 c.
miesięcznie . . . 1 „ 10 „
Z przesyłką pocztową:
rocznie . . . 13 zlr 60 c.
ćwierćrocznie . . . 3 „ 4 „
miesięcznie . . . 1 „ 15 „

„TYGODNIK LWOWSKI“
ilustrowany jako dodatek
rocznie 6 zlr. kwartalnie 1 zlr. 50 c.

DZIENNIK LWOWSKI

Środa dnia 4. Grudnia. — Barbary Pan. (rzym.) — Fylymona Ap. (grec.)

Redakcja w yniku Nr. 178.
w lokalu drukarni Potemby.

Ekspedycja i agencja ino-
ratna placu katedralnym pod
l. 31, w domu Majewskiego
Za ogłoszenia od wiersza
drobnego druku 4 c. (oprócz
opłaty stałej 30 kr.) —
Reklamacje nieopieczęto-
wane wolne są od opłaty.

Depesze telegraficzne.

Peszt 2. grudnia. Wiadomość umieszczona w dzienniku „Hon“ jakoby na konferencji ministerjalnej pod przewodnictwem cesarza uchwalono wystawienie korpusu 15000 honwe-dów, niema żadnej podstawy.

Praga 2. grudnia. Przeciw kilku proboszczom niemieckiej narodowości, w powiecie Saaz, rozpoczęto śledztwo sądowe z powodu kazań w duchu nieprzyjaznym rządowi.

Kolonia 2. grudnia. Donoszą z Paryża, że rząd jest mocno niezadowolony z powodu mów barona Dupin i kardynała Bonnechosa, szczególnie zaś dlatego, ponieważ ten ostatni wyrażał się z lekceważeniem o konferencji.

„Gaz. kol.“ ogłasza notę Bismarka do rządu heskiego, która gani bezwarunkowe przyjęcie projektu konferencji ze strony Hessji, ponieważ postępowanie takie niezgadza się z układem związku północnego, a Hessja mogłaby krokiem tym wejść na drogę nieprzyjazną sprzymierzeńcom niemieckim.

Z Berlina piszą, że w obec zastrzeżeń mocarstw uważają tam dojście do skutku konferencji jako nader wątpliwe.

Florencja 1. grudnia. Dzienniki ministerjalne występują przeciw kandydaturze Rattazzego na prezydenta Izby; zwycięstwo jego byłoby podniesieniem polityki upadłej pod Mentaną a potępieniem gabinetu Menabrea.

Paryż 1. grudnia. Na posiedzeniu senatu mówił Moustier, że papież może żyć w zgodzie z Włochami, lecz nie z Włochami Mazziniego, Garibaldeggo i Rattazzego. Papież zgodził się na konferencję, i wyszle pełnomocnika, aby dopominać się o wszystkie swoje prawa. Na konferencji będzie można wnosić wszelkie prawa lub pretensje. Więcej nie chce Moustier wypowiedzieć. Rząd spodziewa się rychłego rezultatu układów. W depeszy z 27. listopada do Włoch postawił rząd kwestję zupełnie jasno. Depesza mówi, że Francja cofnęła jedną dywizję a drugą skoncentrowała w Civitavecchia, lecz do całkowitego ustąpienia potrzeba spokoju zupełnego; ponieważ konferencja przyczyni się do uspokojenia, przeto zebranie konferencji jest także interesem Włoch. Mowa Moustiera jest umiarkowana i sympatyczna dla Włoch.

Ostatni transport Garibaldistów wczoraj odstawiono i oddano władzom włoskim.

Wiadomości polityczne.

Austria. Uchwały izby panów, o których obszerniej mówimy w kierującym artykule, uczyniły na delegację naszą niemałe wrażenie; wczoraj odbył się też miało posiedzenie koła polskiego w celu powzięcia odpowiednich postanowień. Większość jednak koła zamierza nawet wtenczas pozostać w radzie aż do końca sesji, choćby izba niższa przychyliła się do uchwały panów, ukrócającej tak wielce autonomią krajową; jest to istotnie stałość godna lepszej sprawy, która jednak nie zapewni delegacji wdzięczności kraju.

Nawet przychylne Polakom dzienniki humorystycznie odzywają się o przemówieniu ks. Sanguszki, który Galicję wraz z Tyrolem przezwala jedynymi i najlepszymi filarami monarchii; a „Debatte“ słusznie powiada, że Polacy nie mają tej ambicji, aby wraz z Tyrolczykami i Czechami stanowić podporę Austrii i że słowa ks. Sanguszki wypadła przypisać chwilowemu jedynie uniesieniu.

Rosyjskie dzienniki podsuwają uzbrojeniom Serbii jako powód dążności aneksyjnej w Austrii przeciw Serbii i innym prowincjom turecko-słowiańskim. Otóż urzędowa Gaz. wied. twierdzi, że podobne podejrzywanie nie ma najmniejszej podstawy.

Ten sam dziennik donosi, że minister Hye przemawiając przeciw autonomii, nie wyraził zapatrywania ministerstwa i p. Beusta i w ogóle ma nadzieję, że kanclerz zdola nakłonić jeszcze Izbę panów do przyjęcia uchwał Izby niższej.

Z Pesztu donoszą, jakoby sejm peszteński już w najbliższych dniach miał przyjąć ugodę i że natenczas delegacja wspólna natychmiast, to jest jeszcze w pierwszej połowie grudnia zgromadziłaby się we Wiedniu.

Zarzucano częstokroć lewicy węgierskiej, iż nie wie, czego żąda i że jest tylko opozycją dla opozycji, a niedawno temu czytaliśmy podobny artykuł w jednym z tu-tejszych pism, wymierzony tak przeciw węgierskiej jak i każdej innej opozycji, która oczywiście dla polityków stosujących się do każdorazowego prądu, jest niedorzecznością. Owoż organ opozycji węgierskiej objaśnia swe stanowisko i stawia następujący program: „Mniemamy — pisze „Hon“ — że państwowa samoistność Węgier napowrót przywrócona będzie przez króla naszego na podstawie roku 1848. Różnica zachodząca między lewicą a stronnictwem Deaka jest ta, iż lewica chce i finanse i wojsko zupełnie odrębne mieć dla Węgier, które to zadanie spodziewa się ona widzieć urzeczywistnionem w skutek historycznej konieczności i postępu czasu.

W niedzielę zgromadziło się w Wiedniu 2000 robotników w celu utworzenia stowarzyszenia. Celem stowarzyszenia jest urządzenie centralnej kasy dla chorych robotników, założenie stowarzyszenia spożywców (consumverein), bióra załatwień, dziennika dla robotników i rozszerzenie oświaty.

Rosja. We Włodzimierzu nad Kliazmą od pewnego czasu, choć weale tam nie ma Polaków, którym naturalnie wszystko złe przypisują, pojawiają się listy bezimienne, które grożą pożarami i wymordowaniem całej policji, poczynawszy od poliemaistr, jeżeli dobrowolnie sami, z urzędów zajmowanych nie ustąpią. Zatrwożona policja, nakazała baczność pozornej komendzie, pozaprowadzała nowe patrole i zaczęła śledzić ściśle autorów rzeczonych obwieszczeń, które policji zasłużoną sprawiedliwość oddawały. Po długich, daremnych usiłowaniu, wykryli wresz-

cie jakiegoś starego czynownika, który wypędzony ze służby bezczynność swą rozrywał temi ćwiczeniami na cześć policji. Wreszcie on tylko napisał jedno obwieszczenie, w którym obszernie opisuje życie poliemaistr, autorów innych, a głównie grożących pożarem nie wykryto, a tymczasem w mieście ruch i niepokój.

Francja. Na odpowiedź włoskiego rządu względem projektowanej konferencji zżyma się „Liberté“ i twierdzi, że mylnem jest zdanie rządu włoskiego, jakoby postawa jego zmusiła Francję do interwencji, interwencję bowiem wywołał dwór rzymski, który jest siedliskiem intryg wstecznych nie tylko przeciw Włochom lecz przeciw całemu światu postępowemu. Menabrea zarzuca, że wspólnie z armią francuską walczył w szeregach papieżkich członek niegdyś panujący a dziś detronizowanej rodziny, zarzut ten jednak nie tyczy się Francji, która się temu sprzeciwić nie mogła.

W ogóle niezawisłe dziennikarstwo francuskie dość przyjaźnie odzywa się dla Włoch i potępia przynajmniej półsłówkiem lub mileząco rozprawy w senacie nad kwestją rzymską, które 29. listopada się toczyły. W rzeczonych rozprawach Br. Charles Dupin zabrał pierwszy głos i w rozrzuconej mowie począł najpierw dziękować cesarzowi, potem ministrom, posłom, marszałkom, admirałom, generałom, całemu korpusowi i legii z Antibes za udział w tem wielkiem dziele pokonania garstki ochotników. Następnie zbesezczcił ministerstwo Rattazzego nazywając jego postępowanie poprostu oszustwem dyplomatycznym i w swym ferworze niedarował i ministerstwu Menabrea, którego premier jest tylko uczniem Rattazzego, jak to z uwolnienia Garibaldeggo widoczne. Pan senator twierdził dalej, że niebezpieczeństwo nie jest usunięte, gdyż stronnictwo rewolucyjne silniejszym jest jak rząd. A ponieważ rewolucja czy pod Garibaldim, czy pod Mazzinim, czy w postaci Fenianów zawsze grozi monarchizmowi a nawet mogłaby i tak silny tron jak francuski zwalić, więc radziłby najpierw we Włoszech się z nią uporać, rozwiązać Izbę i dokonać zamach stanu. Na nieszczęście jednak, król Wiktor Emanuel nie myśli o tem — i gromadzi wojsko. Ku końcu wykazuje, iż Francji siła jedynie w katolicyzmie i że tym tylko trybem krocząc może stać się decydującem w Europie mocarstwem.

Szkoda że pan senator tak starym, możnaby bowiem o nim powiedzieć że chciał dowiepkiwać.

Drugi mówca kardynał Bonnechosa również zaczął swą mowę podziękowaniem dla rządu i podobnie jak Bar. Dupin zarzucał Włochom zdradę. Ostatecznie sposobem kaznodziejskim wezwał rządy Napoleona do dalszej obrony dzierżaw papieżkich.

Trzeci z rzędu i ostatni mówca w obec tak wyczerpanego tematu, będąc zapisanym do głosu a chcąc koniecznie coś powiedzieć,

oświadczył, iż przychylił się do zdania swych poprzedników.

Tak się skończyły rozprawy w senacie francuskim nad interpelacją o kwestyi rzymskiej. Głos rządu przez usta margrabiego Moustier wypowiedziany, podajemy w streszczeniu wedle telegramów.

Włochy. Rząd papieżki wymagał od wziętych do niewoli garybaldystów, ażeby przed swem uwolnieniem podpisali deklarację tej treści: „My niżej podpisani, którzy dzięki dobroci i łaskom Jego świątobliwości Piusa IX. osiągnęliśmy łaskę powrócenia do domów swoich, przyrzekamy i zaręczamy honorem, że niechcemy i niebędziemy nigdy usiłować chwycić za broń przeciw doczesnej władzy Ojca św., a gdybyśmy przyrzeczenie to złamali, poddajemy się pod całą surowość prawa.“ Niektórzy zgarybaldystów pragnąc rychlej wydobyć się na wolność zamierzali już podpisać powyższą poniżającą deklarację, lecz przez kolegów swoich dotykającymi środkami napomnieni wyrzekli się zamiaru i żaden z 800 obecnie uwolnionych żadnego podobnego przyrzeczenia dać niechciał.

Więści o chorobie papieża zdają się być zmyślane, a w ogóle dwór papieżki jest w najlepszym usposobieniu, gdyż ma nadzieję, iż Europa zabezpieczy na konferencjach istnienie świeckiego panowania. Król włoski ogłosi zapewne wkrótce amnestję w której wliczony będzie i Garibaldi, któremu nikt nie myśli wytoczyć procesu.

Ministerstwo i Polacy.

Od chwili wysłania delegacji do rady państwa, członkowie tejże na postawie tajnych jakichś zobowiązań i umówień z panem Beustem występowali w radzie za każdym wnioskiem rządowym, otrzymawszy oczywiście przedtem przyrzeczenie ze strony kanclerza, że w sprawach dotyczących autonomii krajową radę stawać będzie po stronie żądań Polaków. Fakt ten niepodpada żadnej wątpliwości, gdyż p. Beust podczas rozpraw nad ustawą o delegacji wspólnej odwołał się wyraźnie do tych umówień z polską delegacją.

Delegacja nasza mogła, jak wiadomo — uniezestwić dzieło ukonstytuowania monarchii, bo rozporządzając wraz z Słoweńcami i Tyrolczykami jedną trzecią części głosów mogła niedopuszczyć przyjęcia ustaw konstytucyjnych, które wymagają do swej prawomocności 2/3 głosów.

Delegacja pojmując ważność swego stanowiska, a wszedłszy raz na drogę targowania się, stawiała najpierw bardzo doniosłe żądania, z którymi każdy byłby mógł się pogodzić. Udało się jednak zręczności p. Beusta i chwiejności naszej delegacji iż ta krok po kroku ustępowała od swych uprawnionych żądań, doszedłszy nareszcie do najniższej ceny, niżej której nie mogła się już oddać w ręce kanclerza.

Ceną tą, za którą delegacja odstąpiła od pierwotnego swego programu autonomicznego, były owe ustępstwa, które w ustawie zasadniczej mieściły się w §. 11. Mianowicie chciała delegacja wywaleczyć dla Galicji przyznanie sejmowi krajowemu spraw szkół średnich, dalej ustawodawstwa cywilnego o kulturze krajowej i o księgach gruntownych. Izba niższa po wielu trudnościach, zgodziła się na tą najniższą cenę, za którą okupić było można współudział delegacji w ukonstytuowaniu Austrii.

Delegacja temi ustępstwami, które za ledwie były szmatami żądań autonomicznych, chlubiła się jakby jakimś zwycięstwem, choć kraj i opinia uważała je za zbyt niewystarza-

jące zadośćuczynienie dla autonomii krajowej. Zająwszy jednak tak pochyłe stanowisko, delegacja ustępując coraz bardziej doszła do tak przykrego położenia, iż musiała się cieszyć temi ogryzkami, rzuconemi jej na pastwę.

Aż tu nagle niespodziewanie jak grom z pogodnego nieba spadła na naszą delegację klęska w postaci uchwały izby wyższej, która mimo przyrzeczeń ministerjalnych cofnęła wszystkie ustępstwa, jakie Izba niższa przyznała Polakom. Najciekawszem zaś jest, że nawet p. minister Hye, który wprowadzić znany jest ze swej niechęci dla nas, wbrew umówieniom z p. Beustem przemawiał przeciw przyjęciu autonomicznych postanowień.

Izba wyższa stanęła na stanowisku wyłączenie centralistycznemu, niedziw więc jeśli odrzuciła wszystkie wnioski dotyczące się rozszerzenia autonomii — nikt jednak nie był na to przygotowanym, aby ministerstwo wbrew przyjętym uchwałom Izby niższej oświadczyło się przeciw autonomicznym wnioskom, umówionym z p. Beustem. Jakże zdumienie wypłynęło skutki, niewiadomo, gdyż być może, iż Izba niższa nieprzystanie na poprawki Izby panów lecz zawsze jest to niemałą oznaką, iż rząd tak lekceważy zobowiązania zawarte między kanclerzem a delegacją polską.

Nas cały powyższy przebieg rozpraw utwierdza w mniemaniu dawniej powziętem, a dziś już przez wszystkie dzienniki potwierdzonem, że delegacja źle wyszła na obietnicach p. Beusta i że obrona przez nią droga nieprzysporzy krajowi najmniejszej korzyści.

Teraz przechodzimy do posiedzenia izby wyższej, na którym sprawa autonomii rozstrzygnęła się na naszą niekorzyść. We wczorajszym numerze podaliśmy początek rozpraw wraz z mową ks. Czartoryskiego, po którym przemawiał ks. Sanguszko, który oświadcza, iż chce poruszyć tylko polityczną stronę kwestji szkolnej. Galicja czuje się i tak upośledzoną w swych prawach przez uchwaloną w izbie niższej ustawę, a teraz izba panów jeszcze bardziej chce skrócić przyznane krajom prawa, co niezawodnie wywoła wielkie oburzenie w Galicji. Taka centralizacja do niczego nie doprowadzi; jedna tylko centralizacja prowadzi do celu a tą jest skupienie interesów i uczuć. Droga zaś do tego jest uczciwe udzielenie autonomii pojedynczym krajom, i tak tylko można zadowolić życzenia Galicji, która wraz z Tyrolem najlepszym jest i może jedynym filarem tronu. Po przywołaniu mowy do porządku przez prezydenta, który słusznie uważał, iż Galicja nie jest jedyną podporą tronu, przemawiali jeszcze Dr. Rokitański i hr. Auersperg przeciw wnioskowi autonomicznemu.

Hr. Auersperg, znany w literaturze niemieckiej jako postępowy poeta Grün, wcale nie odpowiedział swojej sławie autorskiej: żałował bowiem, że rząd nie germanizował silniej kraje nie niemieckie i tym sposobem nie rozszerzył we wszystkich narodowościach poczucia austriackiego. Prócz tego wziął on Polakom za złe, że się odwołują do możliwego przymierza z Czechami, i że w ogóle starają się Niemcom grozić ustąpieniem z rady, choć już tyle otrzymali z ich strony koncesyi. Zresztą zauważał, iż mimo tego ludy w Austrii nie tak bardzo źle się mają, (hr. Auersperg chciał zapewne porównanie uczynić z Rosją).

Ks. Jabłonowski bronił interesa krajów, którym i ustawa lutowa z r. 1861. przyznała pewne prawa, na co odpowiedział minister Hye oświadczać się przeciw zali-

czeniu ustawodawstwa o kulturze krajowej i o księgach hipotekarnych do spraw krajowych. Nie przytaczamy tu argumentów wypowiedzianych przez tego mówcę, gdyż znany on jest dostatecznie ze swej reakcyjnej tendencji, której tak wiernie służył od lat 18. Pozornie bronił on korzyści oddania spraw tych w ręce rady, gdyż w razie, gdyby krajom oddano prawodawstwo o księgach hipotekarnych, kredyt tych krajów niezawodnie, by się pogorszył. Dziękujemy raz na zawsze szanownym mówcom, iż zajmują się naszą pomysłowością; kraje bowiem mają to przekonanie, iż czem mniej biura wiedeńskie zajmują się ich interesami, one tem więcej zyskują.

Zaciętym centralistom jeszcze nie dość było, iż zagrabili wszystkie pozostawione krajom koronnym ustępstwa; br. Lichtenfels postawił bowiem wniosek, aby i polieja i postanowienia o przynależności mieszkańców i o konskrypcji należały do zakresu rady państwa, na co izba jak najchętniej się zgodziła. Reprezentanci rządu i nowo powołani liberalni członkowie jakby gniewni, nikt nie przemawiał za uchwałami Izby niższej, które i tak jak najmniej uwzględniały żądania autonomiczne.

Taki smutny rezultat miały obrady izby panów nad zmianą konstytucji; członkowie polscy ks. Czartoryski, Jabłonowski, Sapieha i Sanguszko stali ze swymi wnioskami odosobnieni, nikt ich nie poparł lub przemówił za nimi. Jasno jak na dłoni okazało się, iż Polacy w radzie państwa nigdy nieznajdą sprawiedliwości, a fakt podobny powinien stać się przecież nauką dla tych panów, aby porzucili przymilania swe do instytucji lub osób, które odpychają najskromniejsze ich żądania.

W Izbie niższej niebyło takiego skandalu, bo ministrowie choć w części stanęli po stronie Polaków a znajdzie się tam zawsze kilku zwolenników, którzy stosują się wedle wskazówek ławy ministerjalnej, lecz w Izbie wyższej objawiła się w całej nagości owa bezwzględność i nieprawidłowość, którą się Niemcy, choćby najliberalniejsi, powodują względem nas.

Kto teraz jeszcze niepojawia, co nam czynić wypada, ten postradał już wszelkie zrozumienie sprawy.

Nowiny z kraju i zagranicy.

* Skutkiem odwilży miasto nasze wygląda jakby zalane powodzią. Masy śniegu zgromadzone na ulicach topnieją i tworzą ogromne kałuże, które niemając odpływu dla nieprzerabanych lodowców utrudniają komunikację, a publiczność musi literalnie brodzić w wodzie. Niewidzimy zaś, aby krzątano się celem usunięcia tych niedogodności.

* Wczoraj w kawiarni wiedeńskiej podczas picia poobiedniej czarnej kawy został tknięty apopleksją p. Kuhn, właściciel hotelu, i mimo natychmiastowego ratunku, gdyż obecny lekarz wojskowy puszczał mu bezskutecznie krew, umarł.

* Dzisiaj odbędzie się w sądzie karnym lwowskim ostateczna rozprawa bandy rozbójniczej pod firmą Lubas i spółka. Naczelnika tej bandy szczególniejszym sposobem dotknęła Nemezis. Gdy znajdował się na rabunku u żyda, powstała walka między żydem i ową bandą hersztem. Spólnik tego ostatniego, spiesząc mu w pomoc, chwytając za siekiere i uderza nią w głowę zamiast żyda, swego towarzysza zbrodni.

* Eufemia Kocofurak z Żabiego w pow. kosowski wracając dn. 25. b. m. w noy z wesela do domu, zasnęła na drodze i poniosła śmierć przez zamrznięcie.

* Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok, wydany na Suchorowskiego za oszustwo, a opiewający na 10. lat więzienia.

* Burmistrz brodzki odwołuje podaną do „Debaty“ wiadomość, jakoby gmina w Brodach miała upraszać o zniesienie wolnego obrębu tego miasta i dodaje, że gmina brodzka na posiedzeniu uchwaliła prosić cesarza o zachowanie nadal przywileju swego.

* Cesarzowa Jejmość znajduje się w błogosławionym stanie, wskutek czego nastąpić mają modły po kościołach o zachowanie jej zdrowia.

* *Wieliczka, 28. listopada.* (A. A.) O rezultacie wyborów z naszej rady powiatowej krótką tylko podano wzmiankę w pismach publicznych, a przecież były one nazbyt charakterystyczne, aby gościć się szczegółowy ich opis zupełnie milezieniem pominąć.

Członkowie rady reprezentujący większe posiadłości postawili kilku kandydatów na prezesa, większość oświadczyła się za p. Erazmem Niedzielskim, mniejszość proponowała p. Turnau lub p. Kopkę. Radni zaś chłopci oświadczyli, że wybiorą każdego „pana“ którego im panowie podadzą, byle nim nie był p. Niedzielski. Pomimo tego większość koła szlacheckiego uchwaliła utrzymać swego kandydata; a obawiając się rozstrzelania głosów uchwaliła także, mimo opozycji niektórych, głosować solidarnie.

W dzień wyborów wniesiono z tego samego koła, aby głosować jawnie na marszałka, bojąc się utraty którego z solidarnych głosów. Jeden z radnych, deputowany grupy miasteczek, miał tyle odwagi, że wystąpił z protestacją przeciw takiemu naciskowi i odczytał §. 43. Ust. o repr. pow. orzekający wyraźnie, że przy wyborach i obsadzaniu posad głosuje się kartkami. Wystąpienie to poparli wszyscy radni włościanie, ale „solidarni“ utrzymywali, że i kartkami można jawnie głosować; ostatecznie rozstrzygnął p. nacelnik powiatu, twierdząc, iż w tym wypadku jawne głosowanie jest dozwolone.

Przystąpiono więc do wyboru. Na 23 obecnych głosowało 11. włościan przeciw p. Niedzielskiemu (1. radny włościanin był nieobecny; zdecydował zwycięstwo dzisiejszy marszałek powiatu, dając

głos na Erazma Niedzielskiego. Chłopi objawili także jawnie swoje niezadowolienie, i są bardzo oburzeni, niewiedząc oczywiście, że ustawa niezabrania dać głos sobie samemu.

Kończąc musimy się zastrzedz przed zarzutem osobistości. Jakkolwiek bowiem dla osoby p. Niedzielskiego mamy wszelkie poważanie, to jednak uważaliśmy obowiązkiem naszym wytknąć powyższe nieformalności, a p. marszałek nie może nam brać za złe przytoczenie jego nazwiska, wstępując bowiem w publiczny ocenienie każdego kroku w tym zawodzie.

* „Presse“ udziela wiadomość z niewątpliwego źródła zaczerpniętą, że baronowa Julia Ebergeniowa, na którą jak wiadomo padło podejrzenie otrucia hrabiny Choryńskiej — do czynu zbrodniczego przystąpiła się przedwczoraj w sądzie wiedeńskim i wyznała, iż zbrodni tej dopuściła się w zamiarze za mąż pójścia za męża zamordowanej hrabiny. — Jednocześnie donoszą z Monachium, że aresztowany tam małżonek otrutej hrabiny porucznik Choryński; w więzieniu dostał pomieszania zmysłów. Zmarła hrabina liczyła lat 30 i była powierzchowności nader ujmującej, baronowa Ebergeniowa liczyła lat 25 i znana jest jako kobieta gwałtownego charakteru, powierzchowności pięknej, jest mężatką. Od dłuższego czasu zamieszkiwała w Wiedniu w skromnym apartamencie a porucznik Choryński był jej codziennym gościem. Przy aresztowaniu pana Choryńskiego i dopełnionej przy nim rewizji znaleziono medalion pani Ebergeniowej, który nosił na piersiach.

* W wykładzie swoim wczorajszym (trzecim z kolei) dotknął p. Schmitt najpierw skutków, jakie wywarła na ojczyznę naszą wojna siedmioletnia, następnie przeszedł do przedstawienia wewnętrznego ustroju Polski i potęgi jej w chwili, gdy od wschodu i zachodu powstawały dwa militarne, despotyczne, zabiorcze państwa, Moskwa i Prusy. Obraz politycznych urządzeń naszych w tej epoce, osnuty na historycznym wywodzie z dawniejszych dziejów, zalecał się jasnością i dokładnością; cały organizm trzech stanów, t. j. króla, senatu i ziemian — szlachty, dalej ustawodawstwa wykonywanego przez sejmy i sejmiki,

wolne obrane lub pod wężem konfederacji, wreszcie wybieralne trybunały, wszystko to przedstawił pan Schmitt z tą swobodą, jaka wynika z grantownego zbadania przedmiotu; następnie pięknie mówił o ucisku ludu, o poniżeniu miast, i przewadze możnowładców rozporządzających tłumem drobnej, ciemnej szlachty, co wszystko doprowadziło Polskę do zupełnego osłabienia. Dalej przeszedł do dziejów panowania Augusta III., opowiadał jego wzniesienie na tron za pomocą moskiewskich bagników i rządy jego ulubieńców; stronnictwa w narodzie i tychże walki ogólnie tylko naszkicował, zachowując resztę do następnego wykładu. Publiczność słuchała z zajęciem i pożegnała szanownego prelegenta rzęsistymi oklaskami.

Gospodarstwo i handel.

* Z Wiednia donoszą, że spółka złożona z ks. Ad. Sapięhy, hr. Edw. Karoly, hr. Cezara Męcnińskiego i hr. Michała Załuskiego udała się do ministerstwa handlu o pozwolenie robót przygotowawczych na kolei z Dukli do Tarnowa. Niewiemy o ile sprawdzi się ta wiadomość, gdyż dawniej mówiono o trasowaniu linii z Dukli do Przemyśla — a trudno aby obok tej linii ostać się mogła pierwsza linja.

Cennik izby handl. lwowskiej, z dnia 2. grudnia.

	Dają złr./kr.	Żądają złr./kr.
Dukat holenderski	5 65	5 71
Dukat cesarski	5 69	5 75
Napoleon d'or	9 60	9 61
Półimperjał rosyjski	9 77	9 86
Rubel srebrny rosyjski	1 83	1 90
Rubel papierowy rosyjski	1 66	1 68
Talar pruski	1 76	1 79
Galic. listy zastaw. w. a.	79	79 42
Galic. listy zastaw. m. k.	82 71	83 43
banku hip.	94	95 35
Galic. obligacje indmiz.	65 57	66 23
Pożyczka narodowa	66 17	66 92
Akcje kolei żelaz. galic.	204	208 17
„ „ „ Czerniowieckiej	167 33	169 67
„ „ „ banku hipotecznego gal.	73	78

Rozpedziłem się za nim i dla uniknięcia skandalu zadowolniałem się być blisko niego; lecz wypatrzywszy sobie aleję na przelaj, puścił się nią czwałem dla doświadczenia Najj. Pana na płaszczyźnie, której właśnie dosięgał. Nie znając zamiarów tego zuchwałego jeźdźcy, ścigałem go i dopędziłem w końcu wśród okrzyku widzów: „Dopędzi go! Nie dopędzi go!“ Jedną ręką chwytając za trzęsle jego konia, a drugą przykładając pistolet do jego piersi — pytałem:

— Dokąd pan pędzisz? Kto pan jesteś?!

PP. Fould i Neuwerkerke, pędzili za nami w trwodze przed jakim wypadkiem, krzycząc:

— Nie strzelaj! Nie zabij go!

Mój jeździec na widok broni więcej umarły jak żywy, widząc przybywającą pomoc, zawołał: „Na pomoc! Morderca!“ Na jego krzyk nadszedł reszta jeźdźców.

P. Fould odezwał się nareszcie do nieznajomego:

— Daruj pan, tu nie mordują nikogo; lecz ten pan jest obowiązany czuwać nad bezpieczeństwem JCMości; my zaś wszyscy zwróciliśmy na to naszą uwagę, że pan starałeś się dostać aż do osoby cesarza. Chciano pana wstrzymać nie znając go wcale. Wszak nie jesteś pan zaproszonym, skoro ubranie pańskie...

— Nie mogłem być zaproszony! Ambasador mój bowiem, u którego wczoraj objadałem, nie był w stanie przedstawić mnie dworowi, wiedząc, iż ten się znajduje w Fontainebleau. Jestem księżę Menżyków!...

(C. d. n.)

PAMIĘTNIKI GRISCELLEGO

szpiega tajnego

Napoleona III. i Cavoura.

(Ciąg dalszy.)

W tym przybytku Krezusa zastał barona i pana prokuratora państwa. Pierwej jeszcze, gdy młoda kobieta weszła tam była, Rothschild podał jej rękę, prosił ją usiąść przy sobie i zapytał:

— Kiedy urodziło się dziecko?

— Dwudziestego drugiego października.

— Ha! obaczmy! rzekł baron, dobywając notatkę z kieszeni. Data ta odpowiada zupełnie 22mu styczniowi. Czytaj więc, panie prokuratorze... Dnia tego panna Geffrotin pozwoliła sobie udać się trochę... do l' Elysée... Pytam zatem: Czy to Napoleon, Wiktor Hugo, czy ja jestem ojcem tego dziecięcia? ... Wychodź więc precz, dziewczyno stracona na zawsze, i powiedz twemu ojcu, temu bałwanowi, że odeszliśmy go do Kajenny za pierwszym razem, jak się odważy przemówić do mnie.

— Dziś jeszcze poszlijcie mnie do Kajenny! zawołał kapitan wpadając, i silną dłońią chwytając syna Izraela za gardło; A ty urwiszu! Bezczęścisz córki, a potem każesz więzić ojców?!!

Baroche pochwycił Geffrotina i wypchnął za drzwi, ze słowami:

— Idź pan natychmiast do domu; już ja to biorę na siebie!

Ojciec i córka schodzili ze schodów, z różnemi uczuciami: ojciec ciesząc się, że podusił za gardło tego, który go trzy dni trzymał w więzieniu, córka upokorzona wyrządzona

sobie zniewagą. Oboje minawszy ulicą Florentin w kierunku do Montmartre, udali się do l' Elysée, gdzie Geffrotin wstąpił, by opowiedzieć wszystko co się stało Persigny'emu, ówczesnemu totumfackiemu prezydenta Rzeczypospolitej.

Wróciwszy do siebie, przy placu de la Mairie nr. 9 w Montmartre, gdzie ich poznał, ojciec i córka zostali 10.000 fr. i zapewnienie renty 1000 fr., z przydaną uwagą.

— Żądam, aby dziecięciu dano imię Salomon.

Książę Menżyków.

Podczas pobytu dworu cesarskiego w Fontainebleau, wyprawiono wielkie polowanie konne, wyznaczony za miejsce zebrania się środek lasu „przy studni królewskiej.“ W oznaczonej godzinie ujrano przybywających więcej nad stu jeźdźców w ubraniu i uzbrojeniu a la Louis XIV. Nad pięciuset jeźdźców nie zaproszonych na polowanie cesarskie, ale mogących brać udział bez urzędowego przyboru, ukazało się również na zjeździe dla obaczenia Ich ces. Mości, i towarzyszenia Im w tej rozrywce, którą tylko zwolennicy św. Huberta urządzać umieją.

Gdy p. generał gwardyi i Wielki Łowczy (marszałek Magnan) wytropili jelenia, puścili się w potrójnym galopie aleją ścigając za psami. Najj. Państwo, zaproszeni goście i reszta myślących.

Wtem wszyscy jeźdźcy zauważyli młodego człowieka, z elegancją ubranego, który władając zręcznie pysznym rumakiem czystej krwi znacznie ich wyprzedził, starając się dostać między zaproszonych gości aż w pobliżu JCMości.

Telegrafowany kurs wiedeński.

	złr.	kr.
Dnia 3 grudnia.	57	70
5% Metali	58	50
z procent. z maja i listopada	66	10
5% Pożyczka narodowa	66	10
Łoży pożyczki z roku 1860	83	60
Akcje banku wiedeńskiego	680	—
kredytowego	183	80
Łondy 10 funtów szterlingów	120	15
Sesbro	118	—
Dukat pojedynczy	5	71

Cennik giełdy pienięż. i tow. we Lwowie

z dnia 3. grudnia 1867.

Akcje kolei galic. Kar. Ludw. po 200 złr. mk.
 placą 204.50. Listy zastawne banku hypot. gali.
 placą 94.20 Dukat cesarski placą 5.75. Rubel pa-
 pierowy rosyjski placą 1.63.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 2 grudnia.

PP. hr. Komorowski Wojc., z Zarnowic. Mi-
 klesku A., z Botuszan. ks. Poniński A., z Nizienic
 Pruokul Grz., z Suczawy, Obertyński Kaz., z Udnowa
 Grocholski Izyd. z Oserdowa, Grocholski Wład., z
 Szczepiatyna, Rudnicki Teod., z Strzałek.

Ogłoszenia.

Biuro umieszczeń w Krakowie.

bon i guwernantek ze Szwajcaryi,
 Francyi i Anglii nowo otwarte przez
MARYĄ DŁUGOSZ
 jako mającą liczne bardzo stosunki z temi
 krajami, poleca się względem szanownej
 publiczności Nr. 240 plac Szczepański.
 344-3-3

Verkauf von Zuchtwidder.

Vom 15. Dezember 1867 ab be-
 ginnt der Zuchtwidder-Verkauf in der
 Vollblut **Negretti-Merino** Stamm-
 schäferei zu

Siedliska Kreis Lemberg.

Die Stammheerde zu Siedliska ist
 eine vollkommen rein gezuchtete Ab-
 zweigung der rühmlichst bekannten Voll-
 blut Negretti-Heerde des Herrn Adolf
 Fürst zu Schwarzenberg auf Liebigitz
 in Süd-Böhmen, von wo aus sie durch
 Ankauf, nicht etwa von Merten oder
 Brackvieh, sondern von jungen ausge-
 suchten Thieren der Elite-Heerde trans-
 ferirt wurde.

Die Liebigitzer Stammheerde verbind-
 det bei möglichster Constanz und Gleich-
 artigkeit der den Negretti-Typus reprä-
 sentirenden Race Thiere einen hohen
 Adel und seltenen Reichtum der Wolle
 mit aussergewöhnlicher Körpergrösse
 und Mastungsfähigkeit. Ein Schuhege-
 wicht von 6 bis 8 pf. WG. rein gewa-
 schener Wolle von ein und zwei jähr-
 igen Böcken und 4 bis 5 pf. WG. von
 Mutterschaafen im kalten Zustande wird
 regelmässig erzielt.

Siedliska liegt 2 meilen von Lem-
 berg und 1/2 Stunde von der Bahnsta-
 tion Staresioło, der Lemberg-Czerno-
 witzer Eisenbahn entfernt. 340 3

Siedliska im November 1867.

Hoffmann Nicolovius.

Nieomylnie i prędkie wytopienie

Szczurów i myszy

za pomocą c. k. uprzywilejowanej
 trucizny na myszy i szczury, w
 kształcie świecy.

Cena fiaszeczki 50 cent.

Takowej niefałszowanej dostać można
 we Lwowie u pp. **Kostantego**
Iskierskiego, Adolfa Berli-
nera, Zygmunta Ruckera i
Piotra Mikolasza; w Tarnowie
u Józefa Jana i H. Koyl.
 285-10-12

Nowo urządzona

CUKIERNIA

została otwarta z dniem dzisiejszem pod firmą

A. ŻMUDZIŃSKI I M. KOSTECKI

pod l. 6^{2/4} na miejscu dawnej poczty przy ulicy
 niższej Karola Ludwika we Lwowie,

poleca szanownej P. T. publiczności po cenach umiarkowanych swoje
 najwyborniejsze wyroby jako to:

cukry deserowe jako też strojne francuskie
ciasta i likwory, oraz wszelkie chłodniki.

Zamówienia miejscowe lub na prowincję uskutecznią jak najgor-
 liwiej w najkrótszym czasie, zaręczając przytem za rzetelną i elegancką
 usługę w każdym względzie.

Lwów 1. grudnia 1867.

252-3-3

Poczawszy od 1. października r. b. wychodzi we WIEDNIU jako
 ciąg dalszy do „**Journal francais**“ polityczny i anc. ilustrowany
 dziennik pod tytułem:

„Revue pour tous“

Prócz obszernego traktowania kwestyj europejskich, takowy dotykać bę-
 dzie szczególnie stosunki wewnętrzne Austrii poświęcając polskiej narodowości
 osobną rubrykę. Obok polityki będą w tymże również uwzględnione i socjalne
 na dziennym porządku będące sprawy, literatura, teatr itp.

Powyższy dziennik kosztuje w abonamencie dla Polski rocznie **6 złr.**
 półrocznie **3 złr.** 333 5-6

Każdy abonent otrzyma jako premię przepyszną obraz kolorowy.

Dla Polski abonentuje się we Lwowie w administracji „Dziennika lwow-
 skiego“ lub też we Wiedniu w administracji wyżej wspomnianego dziennika,
 Stadt, Bauernmarkt Nr. 8.

Ces. król. uprzyw. gal. akcyjny

BANK HIPOTECZNY

wydawać będzie od dnia 1. listopada r. b.

ASYGNACYE KASOWE

4% z 8dniowem wypowiedzeniem
 4% „ 14dniowem „
 5% „ 30dniowem „

Z dniem powyższym opłacany będzie od Asygnacji kasowych
 w obiegu będących:

od 3% procent po 4 od sta

„ 4% „ „ 4% od sta.

Lwów dnia 31. października 1867.

Dyrekcya,

311-17-2